

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/9/2022
Identifikačné číslo spisu: 5020200057
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5020200057.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: G., nar. XX. Z. XXXX., H., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže z 2. decembra 2019, č. GR ZVJS-d-11701/14-2019, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 27 Sa 3/2020-174 z 3. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamieta.
- II. Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Pôvodný žalobca (manžel žalobkyne) A., nar. XX. U. XXXX, podal správnemu súdu správnu žalobu, v ktorej sa domáhal preskúmania rozhodnutia uvedeného v záhlaví. Týmto rozhodnutím Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže zastavilo konanie o jeho žiadosti z dôvodu, že sa o nej už právoplatne rozhodlo. Pôvodný žalobca v žalobe predniesol, že proti tomuto rozhodnutiu podal aj odvolanie na žalované ministerstvo, ktoré však o ňom ku dňu podania žaloby nerozhodlo. Ďalej pôvodný žalobca v žalobe podrobne rozviedol dôvody, kvôli ktorým považuje rozhodnutie generálneho riaditeľstva za nezákonné.

2. Na viaceré výzvy správneho súdu pôvodný žalobca neskôr doplnil, že žalované ministerstvo rozhodlo o jeho odvolaní rozhodnutím z 28. januára 2020. Napriek tomu však zotrval na tom, že žiada preskúmať len rozhodnutie generálneho riaditeľstva, nie rozhodnutie žalovaného. Po smrti pôvodného žalobcu sa v konaní pokračovalo so žalobkyňou, ktorá v ďalších podaniach zotrvala na tomto stanovisku, hoci ju správny súd opätovne vyzýval a podrobne poučil o tom, čo môže tvoriť predmet prieskumu v správnom súdnictve. Rovnako žalobkyňa zotrvala na tom, že aj napriek tomu musí byť za žalovaného označené ministerstvo.

3. Správny súd tu napadnutým uznesením správnu žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. h) v spojení s § 59 ods. 3 Správneho súdneho poriadku. Vyšiel z názoru, že pôvodný žalobca aj žalobkyňa celkom jasne prejavili vôľu, čo má byť predmetom prieskumu a kto má byť žalovaným. Ani požiadavka § 202 ods. 2 SSP, aby správny súd posudzoval žalobu neformálne, nemôže mať prednosť pred takto jednoznačne prejavenu vôľou. Ani v sociálnych veciach totiž správny súd nemôže žalobcovi vnútiť predmet konania. Potom ale správny súd považoval správnu žalobu za vnútorne rozpornú, teda nezrozumiteľnú. Keďže žalobkyňa tento nedostatok neodstránila ani napriek opakovaným výzvam, musel správny súd žalobu odmietnuť.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou žalobkyňa navrhla toto uznesenie zrušiť a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie. Namietla, že konajúca sudkyňa odmietla jej správnu žalobu bez nariadenia pojednávania, čím porušila jej právo na verejné konanie v jej prítomnosti. Zdôraznila, že podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemôže byť z právomoci súdu vylúčené preskúmanie rozhodnutí správneho orgánu, ktoré sa týkajú porušovania základných práv. Rozhodnutie generálneho riaditeľstva podľa nej nemá len procesnú povahu, pretože sa ním rozhodlo meritórne o nároku na výsluhový dôchodok, ktorý nezanikol. Nevyplácaním výsluhového a starobného dôchodku sa žalobkyňa považuje za diskriminovanú.

5. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správne súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a bez ohľadu na uplatnené sťažnostné body (§ 453 ods. 2 v spojení s § 203 ods. 2 SSP).

7. Kasačný súd na úvod poznamenáva, že o podobných kasačných sťažnostiach žalobkyne rozhodol v dnešný deň aj vo veciach sp. zn. 6 Ssk 75/2021 a 7 Ssk 74/2021. Niet dôvodu odchyľovať sa od argumentov uvedených v týchto rozhodnutiach, preto postačí ich stručné zhrnutie.

8. Už správny súd v napadnutom uznesení odkázal na § 7 písm. a) SSP, podľa ktorého správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Takým opravným prostriedkom je najmä odvolanie podľa § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorý sa použije aj v konaní podľa zákona č. 73/1998 Z. z. (porov. § 247a cit. zák.) a zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (porov. § 84 ods. 1 cit. zák.). Z citovaného § 7 písm. a) SSP tak možno vyvodit', že predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve je zásadne rozhodnutie v poslednom stupni. To isté možno vyvodit' aj z § 180 ods. 1 SSP, podľa ktorého je žalovaným orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku. Podobne z § 190 a 191 SSP vyplýva, že správne súdy v prvom rade preskúmajú (a prípadne zrušujú) rozhodnutie žalovaného, teda zásadne odvolacieho orgánu. Rozhodnutie prvostupňového orgánu možno zrušiť len spolu so zrušením rozhodnutia odvolacieho orgánu za podmienok § 191 ods. 3 písm. a) SSP, nie samostatne.

9. Žalobkyňa napriek citovanej zákonnej úprave zotrvala na opačnom názore. Robila tak potom, čo jej správny súd podľa § 26 a § 199 ods. 3 SSP poskytol obsiahle a podrobné poučenie o náležitostiach správnej žaloby, ale aj o tom, aké budú dôsledky toho, ak bude na svojom stanovisku trvať. Napriek tomu žalobkyňa na svojich stanoviskách nič nezmenila. Podľa § 202 ods. 2 SSP síce správny súd má posudzovať správnu žalobu v sociálnych veciach neformálne. Ako však trefne zdôraznil už správny súd, to neznamená, že procesný úkon žalobcu možno posudzovať a vykladať spôsobom, ktorý by odporoval jeho zreteľne a opakovane prejavenej vôli. Ak žalobkyňa neupravila svoju správnu žalobu

napriek opakovaným výzvam tak, aby označenie žalovaného a napadnutého rozhodnutia boli vo vzájomnom súlade, správne ju správny súd považoval za nezrozumiteľnú v zmysle § 59 ods. 3 SSP.

10. Správny súd nepochybil ani v tom, že o odmietnutí rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa § 107 ods. 1 SSP sa totiž pojednávanie musí nariadiť na prejednanie veci samej, teda na prejednanie obsahu správnej žaloby a vykonanie prípadného dokazovania. Rozhodnutím o odmietnutí žaloby sa však nerozhoduje „vo veci samej“, ale naopak, o podmienkach konania. O nich má správny súd podľa § 97 SSP rozhodnúť kedykoľvek za konania, a to aj bez nariadenia pojednávania. Takýto výklad citovaných ustanovení nie je v rozpore ani s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (porov. napr. uznesenie sp. zn. I. ÚS 87/97, nález sp. zn. II. ÚS 499/2012, ods. 15.3, uznesenie sp. zn. II. 472/2013, ods. 7.2, alebo nález sp. zn. II. ÚS 285/2017, ods. 17.3.2), ani judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok z 12. novembra 2002, Döry proti Švédsku, sťažnosť č. 28394/95).

IV.

Záver

11. Správny súd tak rozhodol správne, keď správnu žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. h) v spojení s § 59 ods. 3 SSP. Kasačná sťažnosť žalobkyne tak nie je dôvodná, a preto ju kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol.

12. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobkyňa bola v kasačnom konaní neúspešná a žalovaný síce úspech mal, no kasačný súd nezistil výnimočné dôvody, aby mu nárok na náhradu trov priznal.

13. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.